

TILINTARKASTUS 1/2011

28.3.2011

SISÄLTÖ

Tilintarkastajien tutkinnot ja valvonta -työryhmä aloitti	1
Uusi valvontatietoilmoituslomake ja -ohje KHT- ja HTM-tilintarkastajille	2
KHT-yhteisöjen laaduntarkastukset vuonna 2011	2
Vuoden 2010 laaduntarkastuskierros	2
Hakuaika vuoden 2011 KHT- ja HTM-tutkintoihin päättyy 1.4.2011	3
Tutkinta-asioiden selostukset vuodelta 2010 julkaistu	3
Tilintarkastustiedotteen jakelu sähköiseksi.....	3
Tilastotietoa tilintarkastajajärjestelmästä	3

TILINTARKASTAJIEN TUTKINNOT JA VALVONTA -TYÖRYHMÄ ALOITTI

Työ- ja elinkeinoministeriö asetti 31.1.2011 työryhmän uudistamaan tilintarkastajien ammattitutkinnoita ja tilintarkastusalan valvontaa. Työryhmän toimikausi on 1.2.2011–31.1.2012. Työryhmä on aloittanut selvitystyönsä ja ottanut nimekseen ”Tilintarkastajien tutkinnot ja valvonta -työryhmä”.

Työryhmän asettaminen liittyy eduskunnan lausuntoon 459/2007 tilintarkastuslain säätämisen yhteydessä. Eduskunta lausui edellyttävänsä, että hallitus valmistelee tilintarkastajien tutkintovaatimusten kokonaisuudistuksen niin, että kaikille tilintarkastajille on yhteinen perustutkinto, jonka jälkeen voidaan erikoistua ja suorittaa erikoistumistutkinnot. TEM asetti toukokuussa 2009 selvitysmies Edward Anderssonin selvittämään tilintarkastajajärjestelmän uudistamistarvetta, jota koskeva raportti luovutettiin ministerille 13.1.2010 (TEM:n julkaisuja, kilpailukyky, 1/2010). Selvitysmiehen raportti lähetettiin ministeriöstä lausuntokierrokselle 3.2.2010. Lausunnon esitti kaikkiaan 51 tahoa. TEM on julkaissut lausunnoista yhteenvedon (TEM:n julkaisuja, kilpailukyky, 65/2010).

Työryhmän tehtävä

Työryhmän tehtävänä on valmistella tilintarkastajajärjestelmän uudistaminen ja kartoittaa tilintarkastuslain ja muiden tähän tehtävään liittyvien lakien muutostarpeet. Työryhmän tehtävät liittyvät tilintarkastajajärjestelmän uudistamiseen ja jakaantuvat kahteen kokonaisuuteen:

- 1) tilintarkastajien tutkintouudistuksen valmisteluun ja
- 2) tilintarkastajia koskevan valvonnan ja muutoksenhaun valmisteluun.

Työryhmän tulee aloittaa työnsä tutkintouudistuksen valmistelusta. Valmistelun tulee tapahtua selvitysmies Anderssonin raportissaan tekemien suositusten pohjalta. TEM on kuitenkin toimeksiannossaan jo linjannut, että tilintarkastajille tulee yksi yhteinen perustutkinto, joka täyttää EU:n tilintarkastusdirektiivin vaatimukset sekä mahdollisuus perustutkinnon täydentämiseen yksityisen ja julkisen puolen erikoistumistutkinnoilla. Lisäksi TEM on todennut toimeksiannossaan, että tilintarkastusyhteisökategoriat tulee yhdistää. Tilintarkastajien tutkinnot ja valvonta -työryhmälle voidaan antaa myös EU:n komission 13.10.2010 julkaisemasta tilintarkastuspolitiikkaa käsittelevästä vihreästä kirjasta seuraaviin komission jatkotoimenpiteisiin liittyviä tehtäviä.

Valvontaan ja muutoksenhakuun liittyvä selvitystyö

Valvonnan ja muutoksenhaun osalta TEM on päättänyt vielä selvittää tarkemmin valvontaan kohdistuvia vaatimuksia erityisesti varmistaakseen, että valvontaorganisaatio on ulospäin riippumaton ja uskottava. Tässä yhteydessä tulee selvittää myös muutoksenhaun tarkoituksenmukainen järjestäminen. Selvitystyötä varten TEM kutsui 21.2.2011 oikeustieteen tohtori Pekka Timosen selvittämään valvontajärjestelmään kohdistuvia vaatimuksia sekä tarkoituksenmukaisinta toteutustapaa. Selvitysmiehen tehtävänä on antaa myös muutoksenhakujärjestelmää koskevat tarpeelliset kehittämissuositukset. Selvitystyön tulee valmistua 29.4.2011 mennessä.

TEM järjesti selvitysmies Timosen työhön liittyvän keskustelutilaisuuden 24.3.2011. Keskustelutilaisuuteen oli kutsuttu keskeisten sidosryhmien edustajia.

Työryhmän kokoonpano

Puheenjohtaja: Marja Hanski, neuvotteleva virkamies, työ- ja elinkeinoministeriö

Jäsenet:

Jyrki Jauhiainen, lainsäädäntöneuvos, oikeusministeriö

Petri Syrjänen, budjettineuvos, valtiovarainministeriö

Lasse Niemi, professori, Aaltoyliopiston kauppakorkeakoulu

Paula Kinnunen, johtaja, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto Arene ry
Teija Laitinen, professori, Vaasan yliopisto
Leena Kosonen, HTM, HTM-tilintarkastajat ry
Virpi Ala-aho, JHTT, Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajat ry
Tapani Vuopala, hallituksen varapuheenjohtaja, KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry
Hannu Ylänen, asiantuntija, Elinkeinoelämän Keskusliitto ry
Pasi Horsmanheimo, tilintarkastuslautakunnan pääsihteeri, Keskukskauppakamari
Kirsi Mononen, hallintojohtaja, varatuomari, Suomen Kuntaliitto ry
Anja Tuomola, lainopillinen asiamies, Suomen Yrittäjät ry

Sihteeri:

Sari Koivisto, hallitussihteeri, työ- ja elinkeinoministeriö

Työryhmä voi lisäksi ottaa sivutoimisia sihteereitä ja kuulla asiantuntijoita.

UUSI VALVONTATIETOILMOITUSLOMAKE JA -OHJE KHT- JA HTM-TILINTARKASTAJILLE

Tilintarkastuslautakunta (TILA) on kokouksessaan 15.3.2011 antanut uuden ohjeen ”Tilintarkastuslautakunnan ohje KHT- ja HTM-tilintarkastajien velvollisuudesta antaa tietoja valvontaa varten”. Uusi ohje korvaa TILAn 14.10.2003 antaman vanhan ohjeen. Uusi ohje tuli voimaan 15.3.2011 ja sitä sovelletaan ensimmäisen kerran annettaessa valvontatietoja vuonna 2011. Merkittävimmät muutokset aikaisempaan ohjeeseen verrattuna ovat:

- Valvontatietoilmoituksen raportointijaksoa on muutettu koskemaan kautta 1.7.–30.6. (ensimmäinen poikkeuksellinen raportointijakso on kuitenkin 1.4.2010–30.6.2011).
- Valvontatietoilmoituksen jättämisaikaa on pidennetty elokuun loppuun saakka.
- HTM-tilintarkastajat palauttavat valvontatietoilmoituksensa KHT-tilintarkastajien tapaan TI-LAlle, josta ne toimitetaan edelleen kyseisen HTM-tilintarkastajan valvonnasta vastuussa olevalle kauppakamarin tilintarkastuslautakunnalle.

Uusi ohje ja valvontatietoilmoituslomake löytyvät osoitteesta www.tilintarkastuslautakunta.fi.

KHT-YHTEISÖJEN LAADUNTARKASTUKSET VUONNA 2011

TILA on kokouksessaan 15.3.2011 tehnyt päätöksen KHT-yhteisöjen laaduntarkastusten vuosiohjelmasta vuodelle 2011. Vuosiohjelman mukaisesti TILA on tilintarkastuslain 40 §:n nojalla määrännyt kuusi KHT-yhteisöä laaduntarkastuksen kohteeksi vuonna 2011. Laaduntarkastukset suorittaa TILAn laadunvarmistusryhmä (3–5 henkilöä) ja tarvittaessa juristi.

Laaduntarkastukseen kuuluu laadunvalvontajärjestelmän rakenteen arviointi ja testaus sekä tilintarkastustoimeksiantojen läpikäynti järjestelmän tehokkuuden varmistamiseksi. Laaduntarkastukset suoritetaan huhti-joulukuussa 2011. Laaduntarkastusten kenttäkäynnit ovat kestoltaan 1–3 viikon mittaisia riippuen KHT-yhteisön koosta ja laadunvalvontajärjestelmän tehokkuudesta.

Laaduntarkastuksesta laaditaan raportti, jonka TILA käsittelee kokouksessaan. Raportissa esitetään laaduntarkastuksen havainnot sekä toimenpiteet, joihin laaduntarkastus antaa aiheita. TILAn laadunvarmistusryhmä seuraa toimenpiteiden toteuttamista. Laaduntarkastuksesta laadittu raportti on tarkoitettu laaduntarkastukseen osallistuneen KHT-yhteisön omaan käyttöön, eikä se siten ole julkinen.

VUODEN 2010 LAADUNTARKASTUSKIERROS

TILAn asettama neuvoa antava asiantuntijaelin, laatujaosto käsitteli kokouksessaan 3.3.2011 mui-

den kuin yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tilintarkastajien vuoden 2010 laaduntarkastuksia. Ennen laatujaoston kokousta TILAn laadunvarmistusryhmä oli analysoinut laaduntarkastajien päätelmiä ja käynyt läpi laaduntarkastajien palauttamia kyselylomakkeita. Tämä tehtiin, koska haluttiin varmistaa valvottavien tasapuolinen kohtelu ja valvoa laaduntarkastajien työtä.

TILA vahvisti kokouksessaan 15.3.2011 KHT-tilintarkastajien vuoden 2010 laaduntarkastusten tulokset. Laadunvarmistuksen johtajan ehdotukset HTM-tilintarkastajien laaduntarkastusten tuloksiksi on toimitettu tivoille käsiteltäviksi.

Laaduntarkastuksia tehtiin vuonna 2010 yhteensä 166 kpl (24 KHT, 142 HTM). Laaduntarkastuksissa 22 KHT-tilintarkastajaa sai tulokseksi ”Hyväksytty kommentein” ja kahden KHT-tilintarkastajan laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella. Laadunvarmistuksen johtajan ehdotuksen mukaan ”Hyväksytty kommentein” tuloksen saa 116 HTM-tilintarkastajaa ja 26 HTM-tilintarkastajan laaduntarkastusta jatketaan uusintatarkastuksella.

HAKUAIKA VUODEN 2011 KHT- JA HTM-TUTKINTOIHIN PÄÄTTYY 1.4.2011

Vuoden 2011 KHT- ja HTM-tutkinnot järjestetään pääkaupunkiseudulla 3.–4.9.2011. Uutta aikaisempiin vuosiin verrattuna on, että hakuaika tutkintoihin päättyy jo 1.4.2011. Tutkintojen tarkempi järjestämispaikka selviää myöhemmin kesäkuussa.

Tarkempaa tietoa KHT- ja HTM-tutkintoihin hakemisesta on saatavissa tilintarkastuslautakunnan sivuilta www.tilintarkastuslautakunta.fi → KHT- / HTM-tutkinnot.

TUTKINTA-ASIOIDEN SELOSTUKSET VUODELTA 2010 JULKAISTU

Tutkinta-asioiden selostukset vuodelta on julkaistu osoitteessa <http://www.keskuskauppamari.fi/Palvelut/Asiantuntijapalvelut/Tilintarkastus/Tutkinta-asiat/Valvonta-asioiden-ratkaisuja>

TILINTARKASTUSTIEDOTTEEN JAKELU SÄHKÖISEKSI

Tilintarkastustiedotteen jakelu muuttuu. Seuraava tiedote 2/2011 lähetetään kaikille sähköpostilla. Tiedote lähetetään paperitulosteena vain niille KHT- ja HTM-tilintarkastajille, joiden sähköpostiosoitetta ei ole TILAn yhteystietorekisterissä. Jos sähköpostilla jaetun tiedotteen vastaanottamiseen on jokin este, pyydämme ilmoittamaan siitä etukäteen (sihteeristön yhteystiedot tämän tiedotteen lopussa).

TILASTOTIETOA TILINTARKASTAJAJÄRJESTELMÄSTÄ

Liitteenä (LIITE 1) on tuoreimmat tilastotiedot tilintarkastusjärjestelmästä.

Lisätietoja: www.tilintarkastuslautakunta.fi

Tilintarkastuslautakunnan pääsihteeri
Pasi Horsmanheimo ☎ (09) 4242 6208
pasi.horsmanheimo@chamber.fi

Laskentatoimen asiantuntija, TILAn sihteeri
Tuomas Leino ☎ (09) 4242 6206
tuomas.leino@chamber.fi

Lakimies, TILAn sihteeri
Risto Ruuska ☎ (09) 4242 6266
risto.ruuska@chamber.fi

Suunnittelija, TILAn sihteeri
Heidi Haukkala ☎ (09) 4242 6216
heidi.haukkala@chamber.fi

Suunnittelija, TILAn sihteeri
Annika Mäki ☎ (09) 4242 6201
annika.maki@chamber.fi

Assistentti
Anne Aapro ☎ (09) 4242 6207
anne.aapro@chamber.fi

Tilintarkastuksen laadunvarmistus

sähköposti: laatu@chamber.fi

Laadunvarmistuksen johtaja, TILAn sihteeri
Kari Vainio ☎ 09 4242 6271
kari.vainio@chamber.fi

Laadunvarmistuksen asiantuntija, TILAn sihteeri
Anja Ilkko-Virtanen ☎ 09 4242 6274
anja.ilkko-virtanen@chamber.fi

Laadunvarmistuksen asiantuntija, TILAn sihteeri
Pekka Parviainen ☎ 09 4242 6277
pekka.parviainen@chamber.fi

Laadunvarmistuksen asiantuntija, TILAn sihteeri
Marie Rosenblad ☎ 09 4242 6278
marie.rosenblad@chamber.fi

Laadunvarmistuksen asiantuntija, TILAn sihteeri
Anu Tanner ☎ 09 4242 6279
anu.tanner@chamber.fi

Laadunvarmistuksen assistentti
Anne-Mari Aaltonen ☎ 09 4242 6268
anne-mari.aaltonen@chamber.fi

Sähköpostiosoitteemme ovat:

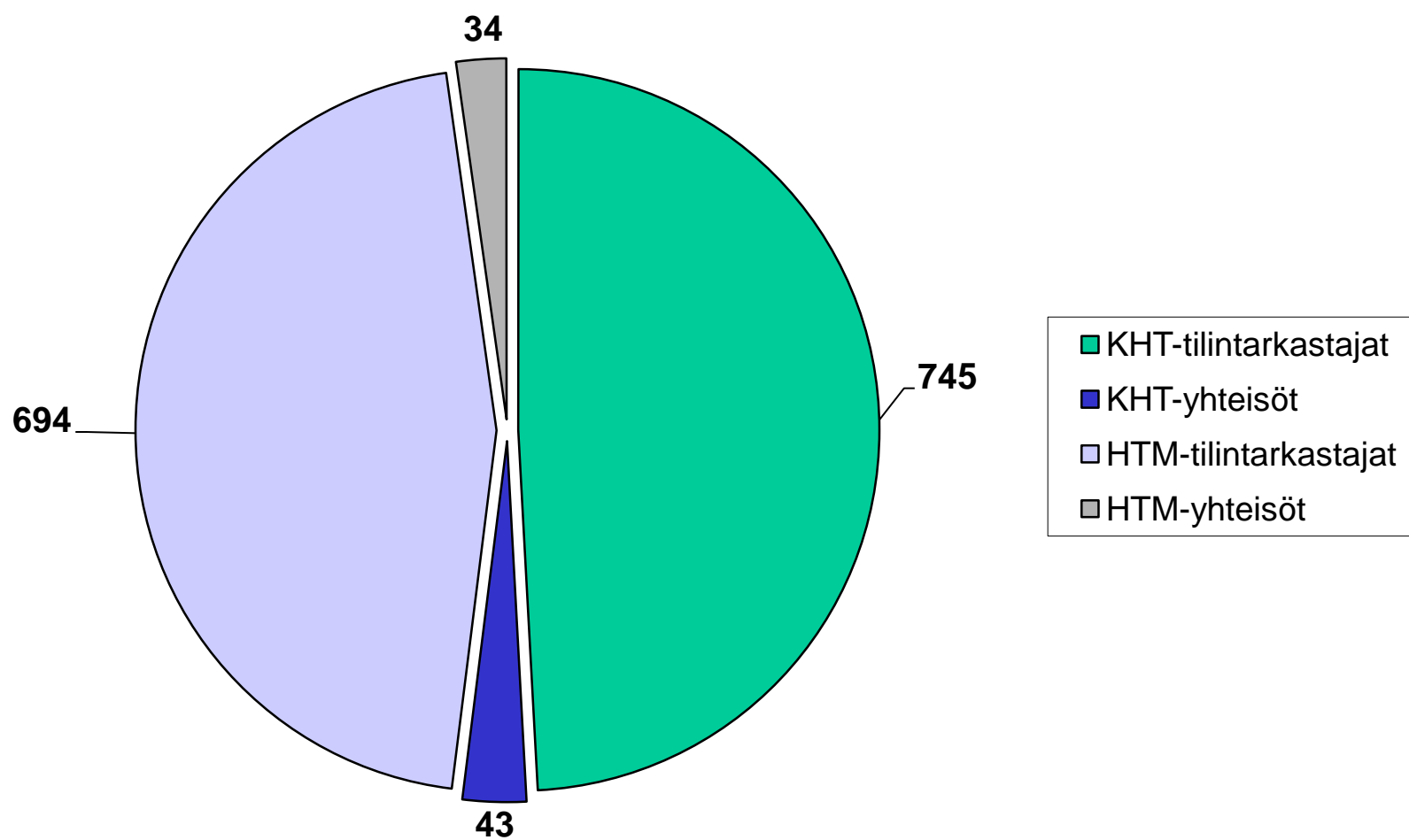
tila@chamber.fi

laatu@chamber.fi (laadunvarmistusasiat)

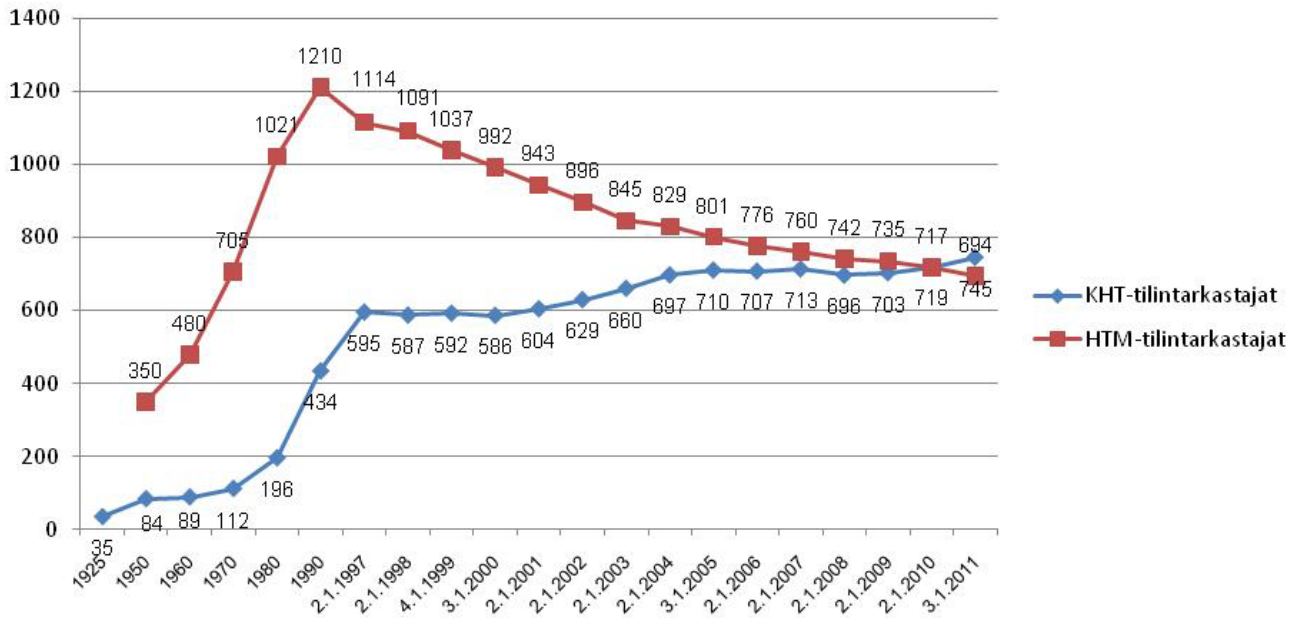
Postiosoitteemme on

TILA
Keskuskauppakamari
PL 1000
00101 HELSINKI

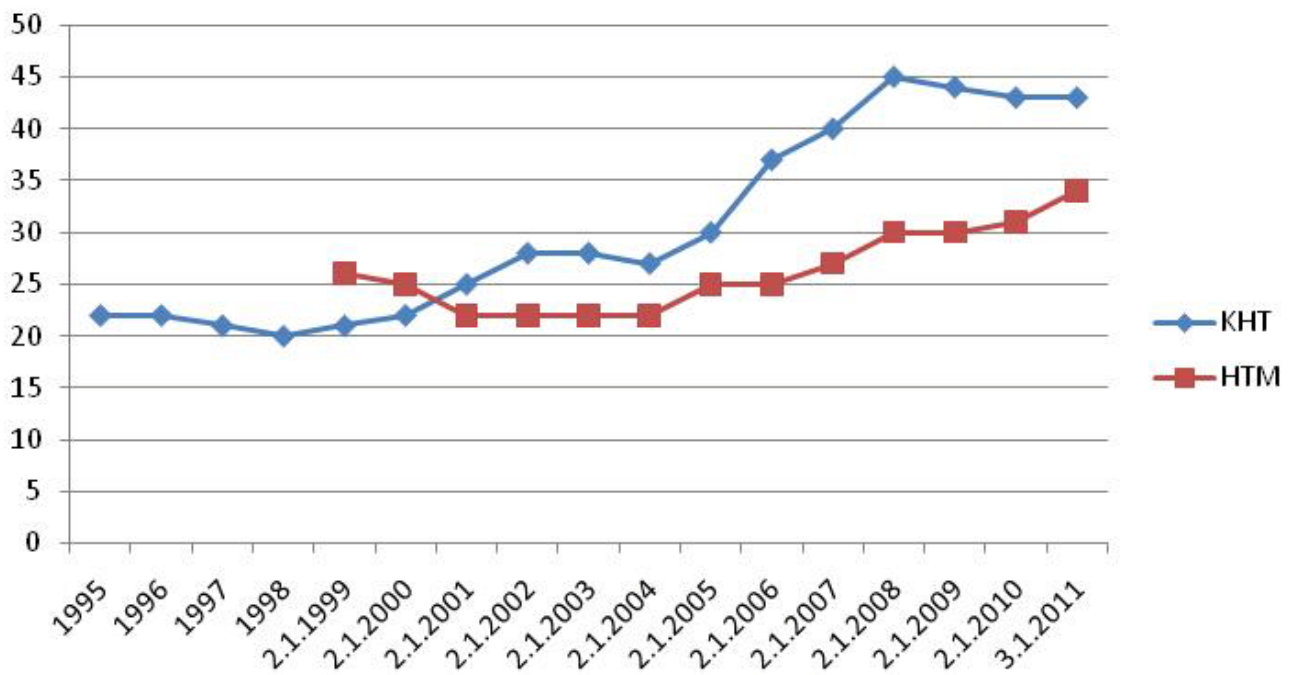
Hyväksytyt tilintarkastajat Suomessa 3.1.2011

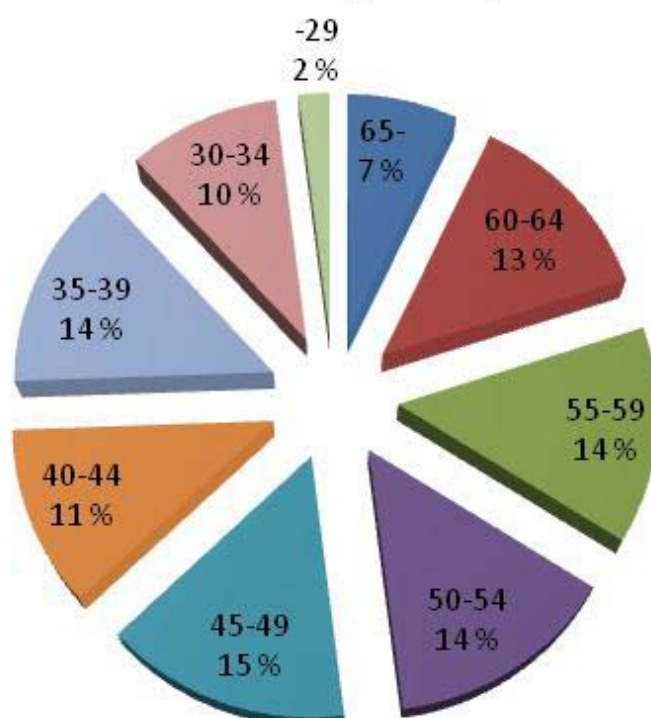
KHT- ja HTM-tilintarkastajien lukumäärän kehitys 1925-2011

KHT- ja HTM-yhteisöjen lukumäärän kehitys 1995 - 2011

Ikäjakausma KHT:t. Tilanne 17.9.2010 KHT-tilintarkastajia 704 kpl

Ikäjakausma HTM:t. Tilanne 17.9.2010 HTM-tilintarkastajia 701 kpl

